

TMAŇ

20

Devět kilometrů jihozápadně od Berouna, v malé kotlině, v nadmořské výšce 361 m n. m., je rozložena obec Tmaň, k níž patří osady Lounín, Slavíky a samoty Havlíčkův mlýn a hájovna u Křížatek.

Jméno obce Tmaň se prý odvozuje od Tumoně, jednoho z vráhů kněžny Ludmily na Tetně r. 921. První zmínka o Tmani je

Osada Lounín vítá návštěvníky upravenou návsi s rybníkem, na níž se nachází kaplička se zvonící, zapsaná do státního seznamu nemovitých památek.

z roku 1170, když pány vsi i tvrže jsou bratři Budislav a Havel. V roce 1315 se o ní píše, že se skládá z části východní a západní. Východní patřila církvi a v západní se nacházela tvrž s dvorcem vladkyň z Tmaně, z nichž jeden, Jan Koberec, byl lovcím krále Václava IV. Dále ves vlastní začátkem 14. století Dobřští z Tmaně, 1380 Albert z Tmaně, 1391 Markvart z Tmaně, 1425 Buzek z Tmaně, 1532 Karlové ze Svárova, Trmalové z Toušic (1554 Havel, 1581 Václav, 1592 Anna, 1608 Zdeněk), 1622 Jan Mencil z Kolsdorfu, 1680 Greifenfelsové z Pilsenburku a posledním majitelem byla v letech 1862–1945 rodina Noltschova.

Veský rybník nabízí sportovní rybaření. V roce 2000 byla zbudována lávka pro pěší na hrázi rybníka a upraven povrch vozovky.

Na zdivu gotické tvrže vystavěl hrabě Bedřich Desfours kolem roku 1780 zámek, který i když procházel dalšími úpravami, stále si uchovával původní styl. V současnosti jednoposchodový objekt s věžičkou, kde se dochoval v přízemí gotický portál, čeká na svoji rekonstrukci. Zámek navštěvoval v letech 1909–1912 malíř M. Aleš, který zde našel krajinu svého stáří a nakreslil zde několik tmaňských obrázků.

Osada Lounín byla prvotně zvaná Mlúnín, v roce 1324 ji vlastnil Heřman z Drahlína. Ves je rozdělena na části, které ve 14. století

Dům s pečovatelskou službou s 36 byty z roku 2004 a bývalá ubytovna VČS a. s. přebudovaná v roce 2001 na 54 malometrážních bytů.

Sbor Jiřího z Poděbrad Církve československé husitské ve Tmani byl postaven v letech 1925–1926. Jeho dokonalá akustika je využívána k pořádání koncertů náboženské a vážné hudby.

Římskokatolický kostel sv. Jiří – barokní stavba z poloviny 18. století. Patří k němu hřbitov s několika zajímavými náhrobky.

Ty nejcennější jsou v kostele a pocházejí až z 15 století. Celková rekonstrukce objektu provedena v letech 2000–2002 za výrazného přispění akciových společností Vápenka Čertovy schody, Velkolom Čertovy schody a Českomoravský cement.

Budova Obecního úřadu ve Tmani, ve které se dále nachází poštovní úřad, kadeřnictví a obecní knihovna. Ve spojovacím traktu mezi kulturním domem je pohostinství.

vlastní kapitula chrámu sv. Víta, hrad Točnick a statek ve Tmani. Část kapitulní byla v roce 1620 prodána Jaroslavu Otovi z Losu, ale v roce 1651 byla kapitule zpět vrácena. Pozoruhodností je sedm kamenných koulí pietně uchovaných na dně studánky.

Budova školy ve Tmani byla postavená v roce 1884. Ve druhé polovině 20. století byl v areálu školy dostavěn objekt mateřské školy, tělocvična, školní hřiště s umělým povrchem, školní družina, moderní školní kuchyně a 2 služební byty pro potřeby školy. U školy stojí památník obětem dvou světových válek.

První zmínka o osadě Slavíky je z roku 1590. Uprostřed vsi začíná čtyřkilometrová naučná stezka Koukolova hora – Kotýz s deseti zastaveními.

V současné době má obec Tmaň s osadami přes 1000 obyvatel. V obci je kompletně dobudována technická infrastruktura (kanalizace, plyn, vodovod), územní plán obce počítá s možností výstavby rodinných domků.

Sousoší Svatých na autobusové zastávce u Veského rybníka. Nalevo socha sv. Jana Nepomuckého, napravo socha sv. Vavřince – obě z 18. století, kříž z roku 1899. V roce 1999 na náklady obce zrekonstruováno.

Celá obec leží na hranici Chráněné krajinné oblasti Český kras, v dosahu takových přírodních a turistických cílů, jakými jsou Koněpruské jeskyně, Kotýz s Axamitovou bránou nebo Koukolova hora s kaplí sv. Blažeje, která byla na náklady obce v roce 2010 celkově zrekonstruována a předána turistické veřejnosti.

Národní přírodní památka Kotýz – malá náhorní planina o rozloze 3,5 ha mezi Havlíčkovým mlýnem a lomem VČS – Západ. Naleziště fragmentů halštatské a slovanské keramiky. Stávalo zde hradiště opevněné hliněným valem, jehož zbytky jsou ještě patrné. V popředí kostel sv. Jiří.

Obecní úřad Tmaň
Sídliště 50, 267 21 Tmaň
www.obectman.cz
tel.: 311 689 884, 311 689 874

Hostinec u Boušků
Dlážděná 20, 267 01 Tmaň
tel.: 311 689 821

Hostinec u Jindřů
Tmaň 50, 267 21 Tmaň
tel.: 311 680 194